

Kwaliteit van de Wajong beoordelingen

Op 5 januari 2019 verscheen in het dagblad Trouw een artikel waarin gesteld wordt dat jonggehandicapten geregeld geen Wajonguitkering krijgen terwijl ze er wel recht op hebben. Hierin worden gegevens gebruikt uit een intern kwaliteitsonderzoek van UWV uit 2016. De conclusies uit het artikel komen niet overeen met conclusies uit het kwaliteitsonderzoek. UWV hecht aan transparantie en vandaar deze toelichting bij de kwaliteit van de Wajong beoordelingen.

Invoering Participatiewet en de Wajong2015

Het uitgevoerde kwaliteitsonderzoek in 2016 is een onderdeel van het interne kwaliteitssysteem van UWV en vindt de aanleiding bij de introductie van de Wajong2015. Deze wet is begin 2015 ingegaan. Voor UWV en de gemeenten een nieuwe wet met nieuwe (strengere) beoordelingscriteria, een nieuwe beoordelingsmethode op basis van arbeidsvermogen (SMBA) en decentrale re-integratieverantwoordelijkheid. Na een implementatieperiode en een eerste jaar van beoordelen, heeft UWV de interne kwaliteitsafdeling gevraagd om naar de stand van zaken van de uitgevoerde beoordelingen te kijken. UWV vindt het ter discussie durven stellen van het eigen handelen om vervolgens te kunnen verbeteren, een belangrijk fundament van het kwaliteitssysteem.

Resultaten van het kwaliteitsonderzoek

Het onderzoek gaf aan dat er inderdaad zaken te verbeteren waren. De interne onderzoekers rapporteerden dat in 20% van de onderzochte gevallen een risico bestaat op een onjuiste uitkomst van de beoordeling. Nog steeds is het mogelijk dat de uitkomst van de beoordeling correct was, maar op basis van de onderbouwing in de rapportage dit niet goed was te achterhalen. Onvoldoende onderbouwing betekent niet dat het oordeel onjuist is of dat er ten onrechte wel of geen uitkering wordt verstrekt. Het merendeel van de risico's had betrekking op een toewijzing van een Wajong beoordeling. Bij slechts 6% was het risico van toepassing op een afwijzing van een Wajong uitkering. Het kwalitatief handelen van de professionals (handelen conform werkinstructie en werkwijzers) kon wel sterk verbeterd worden en met name bij de arbeidsdeskundigen. Bij 7% van de beoordelingen waren geen opmerkingen te maken. Bij de artsen was dit bij 88%. Ook hier geldt dat een opmerking op handelen niet betekent dat het oordeel onjuist is. De gesignaleerde risico's zijn per klant / beoordeling opgevolgd en zo nodig gecorrigeerd.

Kwaliteitsverbeteringen

Voor UWV gaven deze uitkomsten richting en urgentie aan het verbeteren van de kwaliteit van de beoordelingen en daarmee de uitvoering van de wet. Allereerst zijn de Wajong beoordelingen opgenomen in de maandelijkse kwaliteitstoetsing. Daarnaast is er een hele set aan maatregelen genomen, die in 2016 en 2017 zijn doorgevoerd:

- Er is een UWV opleidingstraject gestart rondom het argumenteren & rapporteren bij de Wajong en er heeft nascholing voor nieuwe beoordelingsmethodiek SMBA plaats gevonden;
- Landelijk is er een groep van tweedelijnspecialisten / vraagbaak geformeerd. Daarnaast is er een centrale kennisbank opgezet;
- Casuïstiekbesprekingen en intercollegiale toetsingen vinden plaats op de UWV kantoren;
- Er zijn systeemaanpassingen doorgevoerd waardoor administratieve fouten niet meer voor kunnen komen;
- Samen met Bezwaar & Beroep wordt geleerd van de uitkomsten van bezwaartrajecten;
- De uitkomsten uit de kwaliteitstoetsing worden individueel teruggekoppeld en aangepast.

Resultaat ingezette acties

UWV ziet dat de kwaliteitsinvestering effect heeft. Over 2018 is het risico op een onjuiste uitkomst gedaald naar 7%, waarbij in 1% van de gevallen er sprake is van een niet juiste uitkomst. Ook de kwaliteit van handelen van de professionals verbetert. Voor de artsen is dit gestegen naar 90% en voor de arbeidsdeskundigen is dit 71% in 2018.

Een andere belangrijke graadmeter is het aantal keren dat een burger in bezwaar gaat en hoe vaak dit gegrond verklaard wordt. 12% van de burgers is in 2017 in bezwaar gegaan tegen de uitkomst van de beoordeling en van deze bezwaarzaken is iets meer dan 11% gegrond verklaard. Het gaat bij de laatste landelijk om 123 burgers. Voor 2018 zien we een vergelijkbaar aantal.

En verder

Ondanks de verbetering blijft UWV investeren in de kwaliteit van de Wajong beoordelingen. Het opleiden van professionals, de bespreking van beoordelingen, het van elkaar leren en het toetsen van de kwaliteit worden gecontinueerd. Daarnaast is er in deze fase nog extra aandacht voor de argumentatie in de klantrapportages en de medische prognose.